

Kuo pasirūpinti prieš išvykstant?

- Išsiregistruokite iš nacionalinio [registru centro](#) (isl. *Þjóðskrá Íslands*).
- Susigrąžinkite permokėtus mokesčius. Tą reikia padaryti ne vėliau kaip per savaitę prieš išvykstant iš Islandijos. Mokesčių susigrąžinimo formą galima užpildyti [internetu](#). Islandijos mokesčių inspekcijos puslapyje paruošta [instrukcija lietuvių kalba](#).
- Nutraukite nuomos sutartį, susigrąžinkite sumokėtą užstatą, sumokėkite visus priklausančius komunalinius bei kitus mokesčius ir informuokite komunalinių ir kitų paslaugų teikėjus.
- Pasiteiraukite savo banke, ar galite išvykdami palikti atidarytą banko sąskaitą. Jos gali prireikti grąžinamiems mokesčiams ar sąskaitoms apmokėti.

SVARBU! Net ir išsiregistravę neprarasite savo islandiško ID (isl. [Kennitala](#)).

Kokiais dokumentais pasirūpinti?

- Darbo sutartys, algalapiai.
- Darbo stažą įrodantys dokumentai. Išsisaugokite algalapius, pažymas apie mokėtus mokesčius. Išsiimkite **A1** pažymą iš [Socialinio draudimo fondo \(isl. Tryggingastofnun\)](#).
- **PD U1**, jei norėsite pretenduoti į nedarbo išmokas. Pažyma užsakoma iš valstybinės įdarbinimo agentūros (isl. [Vinnumálastofnun](#)) arba grįžus į Lietuvą tarpininkaujant „Sodrai“.
- **PD U2**. Dėl pažymos galite kreiptis į [Vinnumálastofnun](#) jei jau gaunate nedarbo išmoką Islandijoje.
- **E104** iš valstybinio sveikatos draudimo (isl. [Sjúkratryggingar](#)). Pažyma reikalinga, jei Lietuvoje norite susumuoti Islandijoje įgytą darbo stažą ir Lietuvoje gauti motinystės ar ligos išmokas.
- Dokumentai, įrodantys vaikų pabaigtą ugdymo programą ar jos dalį; pažymos iš lituanistinės mokyklos (jei mokyta).
- Pažymos, išrašai iš medicinos įstaigų apie gydymą.
- Islandijoje įgyti diplomai, rekomendacijos, vairuotojo pažymėjimai ir pan.

Grįžimas su vaikais

Grįždami su vaikais, iš anksto pasidomėkite, kokią ugdymo įstaigą jie galėtų lankyti, su pasirinkta mokykla aptarkite adaptacijos klausimus ir pateikite prašymą stoti į eilę mokytis (internetu arba mokykloje). Iš užsienio grįžtantiems vaikams numatyta [pagalba](#): didesnis finansavimas, individualizuota pagalba integruojantis, išlyginamosios klasės, papildomos lietuvių k. pamokos ir pan. Lietuvoje auga specializuotų mokyklų iš užsienio grįžusiems vaikams integruoti [tinklas](#).

Vaikas, kurio gimimo metu bent vienas iš tėvų yra Lietuvos pilietis, net jei gimė užsienyje, įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę. Vaikai, kurie gimdami įgijo Lietuvos pilietybę, o kitos valstybės pilietybę įgijo iki 18 metų, gali išsaugoti daugybinių pilietybę.

Islandijoje gimusio vaiko įtraukimas į apskaitą

Jei bent vienas iš tėvų vaiko gimimo metu yra Lietuvos pilietis, vaiko gimimas turi būti įtrauktas į apskaitą Lietuvoje. Dokumentus dėl Islandijoje gimusio vaiko gimimo įtraukimo į apskaitą turi pateikti vienas iš vaiko tėvų (Lietuvos Respublikos pilietis).

Teiktini [dokumentai](#):

- [prašymas](#) įtraukti vaiko gimimą į apskaitą;
- Islandijoje išduotas vaiko gimimo liudijimas, patvirtintas tvirtinimo pažyma (Apostille) ir vertimas į lietuvių k.;
- tėvų asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai.

Dokumentus dėl vaiko įtraukimo į apskaitą galima pateikti LR civilinės metrikacijos įstaigai, [LR ambasada](#) [Danijoje](#) (arba Islandijoje konsulinės misijos metu) arba internetu per Registrų [centrą](#).

Pirmieji žingsniai grįžus į Lietuvą

- Gyvenamoji vieta. Deklaruokite gyvenamąją vietą per 1 mėn. internetu www.epaslaugos.lt arba nuvykę į savivaldybę ar seniūniją, kurioje gyvenate.
- Privalomasis sveikatos draudimas (PSD). Jeigu grįžę iš Islandijos kurį laiką nedirbate ir nesate draudžiamas valstybės lėšomis, [sumokėkite PSD įmokas](#).
- Pasirinkite ir prisiregistruokite [medicinos įstaigoje](#), kuri yra sudariusi sutartį su teritorine ligonių kasa dėl paslaugų teikimo ir apmokėjimo.
- Banko sąskaita. Dauguma bankų leidžia atsidaryti sąskaitą internetu. Turėdami el. bankininkystę ir prisijungimo duomenis prie elektroninių valdžios vartų galėsite registruotis ir teikti prašymus įvairiose institucijose, deklaruoti gyvenamąją vietą.
- Darbas. Jeigu darbo ieškosite tik grįžę – [registruokitės Užimtumo tarnyboje \(UŽT\)](#). Čia jums padės susirasti darbą arba persikvalifikuoti.
- Išmokos. Jeigu grįžę neturite pajamų, galite susumuoti Islandijoje įgytą darbo stažą ir kreiptis dėl socialinių išmokų į „[Sodra](#)“ arba [gyvenamosios vietos savivaldybę](#).

Privalomasis sveikatos draudimas (PSD)

Lietuvoje apdraustuoju laikomas tas, už kurį mokamos PSD įmokos arba kuris jas moka pats. Jei grįžę kurį laiką nedirbate ir nesate draudžiamas valstybės lėšomis, PSD įmokas turite [mokėti savarankiškai](#). Įmokas reikia mokėti nuo pat gyvenamosios vietos deklaracijos Lietuvoje pradžios. Apsidraudę pasirinkite pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir šeimos gydytoją.

Kas draudžiamas valstybės lėšomis?

- Moksleiviai ir dieninių studijų studentai
- UŽT registruoti bedarbiai
- Vienas iš tėvų, auginantis vaiką iki 8 m. arba bent du nepilnamečius vaikus
- Asmenys, gaunantys bet kurios rūšies pensiją
- Kitos asmenų grupės, kurių aprašus galite rasti www.vlk.lt

PSD skola

Jei nedeklaravote savo išvykimo į Islandiją, Lietuvoje jums galėjo susikaupti [PSD skola](#). Taip atsitinka todėl, kad PSD įmokas renkanti „Sodra“ neturėjo duomenų apie išvykimą ir taikė jums prievolę mokėti PSD įmokas. Asmuo gali būti draustas PSD tik vienoje šalyje, tad jei buvote draustas Islandijoje, o Lietuvoje tuo laikotarpiu susikaupė skola, ją galite panaikinti „Sodrai“ pateikę iš Islandijos socialinio draudimo fondo (isl. [Tryggingastofnun](#)) gautą [A1 pažymą](#). Ją galima pateikti prisijungus prie asmeninės „Sodros“ paskyros, siunčiant el. paštu info@sodra.lt (laiškas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu) arba kreipiantis į teritorinį „Sodros“ skyrių.

Islandijoje įgytų diplomų pripažinimas Lietuvoje

eigu aukštąjį išsilavinimą įgijote Islandijoje ir ketinate toliau studijuoti Lietuvoje, jums reikės įgyto diplomo [pripažinimo](#). Jį atlieka [Studijų kokybės vertinimo centras](#) arba įgaliotoji [aukštoji mokykla](#).

Užsienyje įgyto mokslo (meno) daktaro laipsnio pripažinimą atlieka [Lietuvos mokslo taryba](#).

Lietuviams, užsienyje praleidusiems bent 3 m., stojant į Lietuvos aukštąsias mokyklas pridedamas vienas papildomas konkursinis balas.

Islandijoje įgytų kvalifikacijų pripažinimas

Ar jums reikės įrodyti įgytą kvalifikaciją Lietuvoje priklauso nuo profesijos: ar ji yra reglamentuojama (pvz., taikoma medicinos, teisininkams, mokytojams ir kitoms profesijoms, kurias galite patikrinti [Reglamentuojamų profesijų sąrašė](#)). Reglamentuojamas profesijas pripažįsta atskirai prie atitinkamų ministerijų esančios komisijos. Jei jūsų profesija nereglamentuojama, apie kvalifikacijos tinkamumą sprendžia pats darbdavys.

Darbas grįžus į Lietuvą

Lietuva grįžtantiems gali pasiūlyti įvairiausių darbo vietų. Remiantis Valstybinės duomenų agentūros duomenimis, darbo užmokestis Lietuvoje jau ilgą laiką kyla – vidutinis atlyginimas nuo 2018 m. iki 2022 m. padidėjo net 83,5 %. Grįžę galite [registruotis UŽT](#), kur gausite pagalbą ieškodami darbo, galėsite įgyti naują kvalifikaciją, tobulinti esamas kompetencijas. UŽT svetainėje galima rasti ir [paklausių profesijų sąrašą](#), kuris atnaujinamas pagal kiekvieno mėnesio laisvų darbo vietų skaičių.

Ieškodami darbo internete atkreipkite dėmesį ne tik į plačiai žinomus Lietuvos darbo paieškos tinklapius (www.cvonline.lt, www.cvbankas.lt, www.cv.lt, [LinkedIn](#)), bet ir į specialiai grįžtantiems iš užsienio skirtus projektus: [Gal į Lietuvą](#), [Work In Lithuania](#). Šalyje sparčiai plečiasi ir tarptautinės įmonės, ieškančios patirties užsienyje turinčių, anglų ir kitomis kalbomis kalbančių darbuotojų.

Nuotolinis darbas

Lietuva su Islandija turi dvigubo apmokestinimo išvengimo [sutartį](#), apsaugančią nuo mokesčių mokėjimo abiejose šalyse. Pagal šią sutartį, pajamos yra apmokestinamos tik toje šalyje, kurioje asmuo yra rezidentas. Jei gyvenate Lietuvoje ir dirbate Islandijos darbdaviui – pajamos apmokestinamos Lietuvoje. Jei fizinė darbo vieta faktiškai ir pagal darbo sutartį yra Islandijoje, tada ir mokesčiai mokami Islandijoje. Jei norėsite susigrąžinti permokėtus mokesčius Islandijoje, VMI galėsite išsiimti rezidavimo vietą patvirtinančią

[FR0254](#) pažymą.

Atvykimo išmoka

Jei užsienyje gyvenote bent 5 pastaruosius metus, o grįžę sudarote neterminuotą darbo sutartį pagal profesiją, įtrauktą į aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, [sąrašą](#), ir gaunate ne mažesnę negu 4,1 [MMA](#) darbo užmokestį, galite pretenduoti į valstybės skiriamą vienkartinę [atvykimo išmoką](#) (4,1 MMA).

Dėl sąlygų kreipkitės į UŽT (el. Paštu atvykimoismoka@uzt.lt).

[Nedarbo išmoka Lietuvoje](#)

Nedarbo išmoka gali būti skirta UŽT registruotam bedarbiui, jei jis turi bent 12 mėn. nedarbo draudimo stažą per paskutinius 30 mėnesių. Islandijoje įgytas darbo stažas gali būti pridėtas „Sodrai“ pateikus [PD U1 pažymą](#), kurią išduoda valstybinė įdarbinimo agentūra (isl. [Vinnumálastofnun](#)).

Išmoka mokama 9 mėn., o ją apskaičiuojant atsižvelgiama į pajamas, gautas Islandijoje.

[Nedarbo išmokos perkėlimas](#) iš Islandijos. Grįžę į Lietuvą galite dar 3 mėn. gauti Islandijoje paskirtą nedarbo išmoką pateikę [pažymą PD U2](#). Svarbu, kad iki išvykimo į Lietuvą bent 4 savaites gautumėte išmoką Islandijoje ir nebūtumėte atsisakę oficialiai jums teiktų darbo siūlymų. Grįžę į Lietuvą per 7 d. [užsiregistruokite UŽT](#) ir pateikite [PD U2](#).

Motinstės/tėvystės/vaiko priežiūros išmokos

Vaiko priežiūros atostogų trukmė Lietuvoje - iki 3 m.

Norint gauti motinstės, tėvystės ar vaiko priežiūros [išmokas](#), Lietuvoje reikia turėti bent 12 mėn. motinstės socialinio draudimo stažą per pastaruosius 2 metus. Jei Lietuvoje įgyto stažo pritrūktų, būtų atsižvelgiama į Islandijoje sukauptą stažą. Islandijoje sukauptas stažas įrodomas pristatant pažymą [E104](#). Prašymą išduoti pažymą galite pateikti [Islandijos ligonių kasoms](#) (isl. Sjúkratryggingar) arba grįžę į Lietuvą kreiptis į „[Sodra](#)“ dėl tarpininkavimo su Islandija dėl stažo patvirtinimo. **Sumuojant stažą būtina, kad asmuo per paskutinius 24 mėnesius būtų dirbęs Lietuvoje. Nustatant išmokos dydį, atsižvelgiama tik į Lietuvą gautas pajamas.**

Vienkartinė išmoka gimus vaikui

- Jei į Lietuvą grįžtate su vaiku iki 1 m., galite kreiptis į savivaldybę dėl vienkartinės išmokos gimus vaikui.

Išmoka vaikui

- Vaikams iki 18 m. (tam tikrais atvejais – iki 23 m.) yra mokamos kasmėnesinės vaiko išmokos. Jei visa šeima iš Islandijos grįžta gyventi į Lietuvą, vaiko išmokos bus skiriamos Lietuvoje. Dažnai savivaldybė prašo pateikti įrodymą, kad išmokos vaikui Islandijoje yra nutrauktos. Dėl įrodymo kreipkitės į valstybinį socialinio draudimo fondą (isl. [Tryggingastofnun](#))
- **Šeimos ir darbo derinimas**

Mamos ir tėčiai, auginantys vieną vaiką iki 12 m., įgyja teisę į [mamadienį ir tėvadienį](#) 1 kartą per 3 mėnesius. Auginantieji 2 ir daugiau vaikų iki 12 m. gali pasinaudoti 1 papildoma poilsio diena per mėnesį. 2

papildomos poilsio dienos per mėnesį priklauso kiekvienam iš tėvų, auginančių 3 ir daugiau vaikų iki 12 m.

Lietuvoje **senatvės pensija** skiriama asmenims:

Minimalus darbo stažas pensijai Lietuvoje: 15 m.

Lietuvoje **senatvės pensija** skiriama asmenims:

- sulaukusiems senatvės pensijos **amžiaus**;
- turintiems bent minimalų pensijų socialinio draudimo stažą.

Jei darbo stažo Lietuvoje pritrūks, bus pridėtas Islandijoje įgytas stažas. Islandijoje norint gauti pensiją reikia turėti nors trejus metus stažo, pilnai islandiškai pensijai gauti reikia būti išdirbus 40 metų tarp 16 ir 67 m. amžiaus.

Nustačius teisę į pensiją, kiekviena šalis mokės savo pensijos dalį: Islandija mokės už Islandijoje įgytą stažą, Lietuva – už Lietuvoje įgytą stažą. Atėjus pensiniam amžiui „Sodra“ pati susisieks su Islandijos institucijomis dėl stažo patvirtinimo – jums patiems dėl stažo sumavimo rūpintis nereikia.

Lietuvoje sukauptą stažą galite patikrinti internetu www.sodra.lt

Savo pensiją patikrinti Islandijoje galite susisiekti su valstybinio socialinio draudimo fondu (isl. [Tryggingastofnun](http://www.tryggingastofnun.is)).

Privačiuose fonduose sukauptos pensijos mokėjimu reikės pasirūpinti patiems, todėl išsisaugokite pensijų fondų kontaktus.

Vairavimas Lietuvoje

Vairuotojo pažymėjimas

Islandijoje išduotas vairuotojo pažymėjimas turi tokią pačią vertę kaip ir lietuviškas, tad su juo galite drąsiai vairuoti ir Lietuvoje iki dokumento galiojimo pabaigos.

Norėdami **pasikeisti** pažymėjimą į lietuvišką, papildomų egzaminų laikyti neturėsite. VĮ „**Regitra**“ padalinyje pateikite:

- asmens tapatybės kortelę ar pasą;
- vairuotojo medicininę pažymą;
- Islandijoje išduotą vairuotojo pažymėjimą.

Jei jūsų šeimos nariai – Islandijos piliečiai,

nepamirškite, kad norėdami gyventi Lietuvoje ilgiau nei 90 d. per pusmetį jie turės gauti teisės gyventi Lietuvoje **pažymėjimą**. Jei į Lietuvą kartu su LR piliečiu atvyksta užsieniečiai šeimos nariai, jie iškart gali kreiptis dėl **nuolatinio leidimo gyventi**. **Prašymą** Migracijos departamentui reikia pateikti per 3 mėn. nuo atvykimo į Lietuvą dienos (svetainėje www.migracija.lt). Iš anksto pasirūpinkite reikalingais dokumentais: santuokos liudijimu, dokumentais pagrindžiančiais, kad LR pilietis kurį laiką gyveno Islandijoje ar ES valstybėje po 2004 m. gegužės 1 d. (pavyzdžiui, Islandijoje išduotas leidimas gyventi, studijų, darbo ar nuomos sutartis).

[Grįžimas iš Islandijos. Ką reikia žinoti?](#)

© 2018.
Renkuosi Lietuvą